

# **Evin, arsanın ve ziynet eşyalarının zekâtı**

**Zübeyir Özcan:** “1- Evimi satıp ileride sermaye yapmak üzere arsa aldım. Elbette bu arsaya ileride kendim de ev yapabilirim. Ancak bu arsanın ne kadar bekleyeceğinin bir garantisi/süresi yok. Bu arsa bir miktar değerlendirildi. Bu arsanın zekâtı verilmeli midir? Verilmeli ise toplam bedelinden mi yoksa artan bedelinden mi zekât verilmelidir?

2- Aynı şekilde evinizin de değeri artabilir. Artan değer üzerinden zekât verilmeli midir? Eğer oturduğunuz evin bedelinin artmasından dolayı zekât düşmüyorsa bile sahip olduğunuz ikinci evin fiyatının artmasından dolayı zekât düşer mi? Düşerse yukarıdaki gibi mi ödenir?

3- Altmış gram altın karşılığı bir ödül alsanız (ama sizde hali hazırda 100 gram altın olduğunu düşünelim) zekât düşer mi, düşmez mi? Zaten nisap miktarını geçerse zekât düştüğünü varsayıyorum.

4- Değerli taşlara zekât düşmez deniyor hocam, bu doğru mudur?

5- Hanımların ziynet eşyasına zekât düşer mi?”

**EVE VE ARSAYA ZEKÂT DÜŞER Mİ?**

1. Daireler, evler, dükkânlar, binalar, araziler ve arabalar, ticaret için olmadıkça, birden fazla da olsalar, ihtiyaç fazlası da olsalar zekâta tâbi değildirler. Çünkü gerçek değer itibariyle artıcı değildirler.

2. Artıcı olmamaktan maksat, eriyen para karşısında değerinin yükselmesi değil; ayniyet olarak artmaması demektir.

Yani bu günkü beş daire, beş sene sonra da beş dairedir. Bu günkü bir dönüm arsa, on sene sonra da bir dönüm arsadır. Yani bu mallar hayvan gibi, ürün gibi, ticaret malı gibi, gelir gibi, kazanç gibi kendi kendisini doğurgan değildirler.

Daire, ev, dükkân, bina, arazi, araba... vs. gibi mallar ile kira, taşımacılık, taksicilik, teknik servis... Vs. gibi muhtelif yollarla, herhangi bir şekilde para kazanılıyor ise, ya da bu malların kendisi ticaret malı iseler, yani bu mallar herhangi bir şekilde para kazanma vasıtası iseler, ancak bu durumda zekât düşer.

Zekât düştüğü zaman da, eğer kendileri ticaret malı iseler kendilerine; ticaret malı değil, ama gelir getiriyor iseler kazanılan “paraya”, elde edilen “gelire” zekât düşer.

Bizzat kendilerinin “ticareti” yapılıyor ise, yani bizatihi ticarete konu iseler, bu durumda bu mallara ayniyet olarak zekât düşer. Meselâ daire, dükkân, ev, bina, arazi alım satımı yapan bir emlakçı veya araba alım satımı yapan bir galerici, bu malların ticaretini yaptığından, tıpkı bir bakkal dükkânı işleten adam gibi, yıldan yıla elinde bulundurduğu mallarının envanterini çıkarıp dökümünü yaparak toplam ayniyet ve mülkiyet değeri üzerinden zekâtını vermekle yükümlüdür.

Ancak, söz konusu emlakçımız bu malların mülkiyetine sahip olmayıp da, sadece komisyonculuğunu yapıyor ise, bu defa yalnızca elde ettiği gelire -aslî harcamaları dışında yıllık bazda nisap miktarını bulması halinde- zekât düşer.

## **ALTININ VE ZİYNET EŞYASININ ZEKÂTI**

3- Aldığınız bu altmış gramlık altın ödülü yüz gram altın ile birlikte nisaba koyacağız. Birlikte hesaplayacağız. Toplam yüz altmış gram ediyor.

Önceden elimizde bulunan yüz gram altının zekât verme günü geldiğinde, bu defa elimizde artmış bulunan ve toplam yüz altmış gramı bulan altının zekâtını vereceğiz. Allah kabul etsin.

4- Kadının kullandığı ziynet eşyalarından inci, mercan, elmas, yakut, zümrüt ve sair kıymetli taşlara zekât düşmez. Bu konuda mezhepler arasında ittifak vardır.

5- Hanımların ziynet eşyasına Hanefîlere göre zekât düşer. Seksen gram altın değerini bulup üzerinden bir yıl geçtiğinde Şafilere, Malikilere ve Hanbelîlere göre ise ziynet eşyası hanımların aslî ihtiyacından sayıldığından zekât düşmez.